

Møde 13. april 2016 med bestyrelsen for Egebjerg og Omegns Bylaug og tovholdere. Bylauget, der blev stiftet 16. januar 2013, har en bestyrelse på syv medlemmer og tre suppleanter. Tovholderlisten omfatter ifølge ”Egebladet” 20 personer, der ikke alle er direkte tilknyttet Bylauget. I alt 14 personer deltog i mødet.

Inviteret til mødet var Jens Christensen (JC), der i en periode er tilknyttet Bylauget, med henblik på at bidrage med erfaring til en landdistriktsudvikling på Egebjerg-halvøen. Bylauget er det koordinerende organ for den igangværende proces, der kan føre til en udviklingsplan, der har følgende overordnede formål:

At skabe den bedst mulige sammenhængskraft mellem Odsherred Kommune, lodsejere på Egebjerg-halvøen, Egebjerg by og områdets erhvervsliv gennem en bæredygtig udnyttelse af Halvøens store potentiale til forøget og forbedret produktivitet, trivsel og ressourceudnyttelse.

Mødet var delt i tre hovedpunkter: 1) tovholder koordination; 2) præsentation af den proces, der er grundlaget for udviklingsplanen samt dialog og; 3) ordinært bestyrelsesmøde. Udover generel drøftelse om tovholdergruppernes arbejde, blev der præsenteret status for cykelstier, kløverstier, byforskønnelse, fjernvarmeprojektet og Iværksætterhuset. Nye ideer var café, etablering af gadekær og en månedlig fællesspisning.

To og tyve power point slides var udarbejdet som grundlag for at vise de elementer der indgår i en sammenhængende landdistriktsudvikling. De 22 slides var rundsendt til deltagerne inden mødet. De vigtigste blev fremhævet og kommenteret af JC på mødet. Efterfølgende var der refleksioner og dialog på grundlag af de spørgsmål, der er anvendt i dialogmøder. Indtil nu er der gennemført otte dialogmøder og der er planer om yderligere seks inden udgangen af næste uge. Aftenens drøftelse førte til følgende væsentlige punkter præsenteret af deltagerne:

Der synes at være generel enighed om, både blandt dem der født og opvokset på Halvøen og blandt tilflytterne, at Egebjerg-halvøen er et yderst attraktivt sted at bo. Der fremhæves den smukke natur, varieret landskab med skov og strand og i lige så høj grad det menneskelige aspekt såsom den gensidige respekt, åbenhed, rummelighed modtagelse af tilflyttere og det velfungerende sociale netværk. Som ulemper fremhæves afstand til København, dårlige, busforbindelser, mangel på infrastruktur og dårlig vedligehold af veje og rabatter samt utilstrækkelig IT og mobil dækning udenfor Egebjerg.

Forbedrede forhold er afhængige af hvordan den enkelte engagerer sig og mobiliserer ved at komme hinanden ved gennem fællesskaber. Åbne gårde for besøgende kan være et bidrag fra landbruget, hvorimod forbrugerne af fødevarer kan insistere på at kunne købe lokalt producerede råvarer af høj kvalitet i supermarkeder og på restauranter. Det er også af stor betydning, at der bruges lokale håndværkere og andre serviceydelser. Der blev slået til lyd for en større grad af en slags lokal bytteøkonomi – på sigt med hjælp af en lokal valuta.

De vigtigste ting, der er nødvendige for at tiltrække flere tilflyttere er at bibeholde en god skole, sikre bedre transportmuligheder, skabe flere jobs og arbejdspladser og udbrede fibernet til hele Halvøen. Det blev foreslået at Egebjerg området skulle promoveres gennem annoncer, andre foreslog, at

promotion gennem journalister, reportager og medier ville have en større effekt. Lokalt producerede fødevarer af høj kvalitet blev gentagne gange nævnt, som værende attraktivt for tilflyttere.

I den forbindelse blev det fremhævet, at der mangler risikovillig kapital især for unge, der ønsker at drive landbrug. Som erstatning for tidligere risikovillig og billig realkredit er der behov for en decentral landdistriktskapital fond eller jordbrugsfond, der kan fremme unge veluddannede landmænds muligheder for at etablere sig som selvstændig landmand. Det blev drøftet hvem er den skyldige, hvis der skabes en lokal produktion af kvalitetsfødevarer, der ikke kan sælges lokalt – er det forbrugeren eller detailhandlen eller begge?

Der blev argumenteret for, at naturen er blevet mere ”slidt” i de senere år på grund af levende hegn der forsvinder, større marker og vejrabatter, der bliver smallere. Det betyder færre agerhøns og anden flora og fauna. Der er til gengæld blevet flere vådområder og moser. Der var dog bred enighed om at cykelstier, kløverstier og muligheden for at færdes langs marker, i skov og på stranden har forbedret adgangen til naturområder og et varieret landskab. Det samme gælder for statsskovene med fri adgang og fri teltning med fri brug af borde, bænke og bålpladser. Slitagen skyldes måske et stigende antal personer, der benytter disse faciliteter, men efterlader affald, plastik og dåser, der burde indsamles ved en fælles indsats.

Der er gode muligheder for udvidelse og/eller etablering af håndværksvirksomheder. Selvom man i et vist omfang skal opsøge arbejdet udenfor området kan der være fordele ved at virksomheden er beliggende i området. Det blev fremhævet, at der er stort administrativt arbejde forbundet med ansættelse af lærlinge, hvilket måske kunne løses ved at centralisere administrationen på dette område for flere virksomheder. Der er også potentielle arbejdspladser i forædling af landbrugsprodukter, men der kræves en vis omsætning samt velfungerende marketing kanaler. I den forbindelse var der overvejende enighed om, at varierende brugsstørrelser med forskellige driftsformer vil præge Halvøen fremover.

Vigtigheden af, at kommunen støtter lokale initiativer blev fremhævet og der var generel enighed om at viljen er til stede, men at lovgivning undertiden er årsag til langvarig sagsbehandling.

Til spørgsmålet om Bylaugets rolle blev der fremhævet de funktioner, der oprindeligt blev fastlagt i §2 af vedtægterne d.v.s understøtte kommunikation og samarbejde mellem foreninger, institutioner, virksomheder og borgere samt understøtte og koordinere det arbejde, der sker i tovholdergrupperne. Bylauget er også stedet for italesættelse af problemer og udfordringer, evaluere resultatet af aktiviteter og tage initiativ til nye tiltag. Egebladet favner bredt, men kan også betragtes som talerør for bylauget. Landsbyvirksomheden og Iværksætterhuset er organisatorisk adskilt fra bylauget, men der er sammenfaldende interesser.

Denne del af mødet afsluttede med en opfordring til at deltage i næste aktørmøde, der afholdes i Iværksætterhuset torsdag den 28. april. Inden mødet vil det være nyttigt, at reflektere mere over de 22 power point slides, der også peger i retning af det overordnede formål med en langsigtet udviklingsplan, som måske kan opnå betegnelsen ”Egebjergmodellen”. Mødet den 28. april vil have karakter af et debatmøde på grundlag af de ideer, der fremkommer af de 14 dialogmøder. Resultaterne vil blive præsenteret i punktform og rundsendt fem dage før mødet.